

PATVIRTINTA

Alytaus „Sakalėlio“ pradinės mokyklos
direktorius 2021 m. kovo 30 d.
įsakymu Nr. V-23-(1.2.)

ALYTAUS „SAKALĖLIO“ PRADINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖSĖNOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus „Sakalėlio“ pradinės mokyklos mokinių individualios pažangos stebėsenos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja Alytaus „Sakalėlio“ pradinės mokyklos (toliau – mokykla) mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tikslus, uždavinius, nuostatas, principus, būdus, mokinių individualios pažangos stebėjimą ir fiksavimą, tėvų (globėjų) informavimą apie mokinių individualią pažangą, atsakomybę ir bendrąsias nuostatas.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, Alytaus „Sakalėlio“ pradinės mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka (2020 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-87-(1.2.)).

3. Mokinių individualios pažangos stebėjimas – tai mokinių mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas, kaupimas, interpretavimas, naudojimas mokinių mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti, apimantis mokytojo, mokinio tėvų (globėjų) ir paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimą, apmąstymą, vertinimą, fiksavimą, numatant tolesnę mokymosi veiklą.

4. Mokinio individualios pažangos stebėjimo, fiksavimo, matavimo ir rezultatų panaudojimo paskirtis – padėti mokiniams stebėti, apmąstyti ir valdyti savo mokymąsi, priimant sprendimus dėl tolimesnių asmeninių mokymosi veiksmų ir socialinių kompetencijų.

5. Mokinio individualios pažangos stebėseną koreliuoja su mokinio vertinimu, kadangi vertinimas yra mokymo(-si) proceso sudedamoji dalis ir grįžtamųjų ryšių pagrindas, gauti grįžtamąją informaciją, būtiną numatyti patikimas veiklos tobulinimo kryptis ir priemones, kuriomis priartėjama prie konkretaus mokymo, auklėjimo tikslo, nustatyti, koku kokybės lygiu įvykdytas mokymo proceso uždavinys; tai nuolatinis informacijos apie mokinio pažangą ir pasiekimus kaupimo, apibendrinimo, analizavimo, informavimo ir interpretavimo procesas.

6. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais).

7. Pradinio ugdymo procese prioritetą teikiama mokymąsi palaikančiam vertinimui. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.

8. Pradinio ugdymo programoje mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai, kuriuos, mokytojo padedami, mokosi sudaryti patys mokiniai, kartu mokydami išivertinti ir savo pasiekimus. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami.

9. Apraše vartojamos sąvokos:

9.1. Mokymas – mokinio ir mokytojo sąveika, aplinkybės, skatinančios mokinį kurti savo žinojimą bei patirtį, aktyviai ieškoti ir autentiškai perprasti informaciją, patirti pažangą, siekiant atrasti asmeninę prasmę.

9.2. Mokymasis – aktyvus supratimo, reikšmių, patirčių ir prasmų konstravimo procesas, jau įgytų ir naujų žinių bei patirties siejimas, aiškiai suvokiant mokymosi tikslą ir į jį orientuojantis, planuojant, veikiant, vertinant ir reflektuojant mokymo(si) procesą, pažangą ir pasiekimus.

9.3. Savivaldis mokymasis – mokymasis, per kurį asmuo savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, keliasi tikslus, planuojasi mokymąsi, susikuria ar pasirenka mokymosi aplinką bei priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, įsivertina pasiekimus ir pažangą.

9.4. Ugdymo(si) rezultatai – palaipsniui įgyjamos dvasinę, intelektinę ir fizinę asmens brandą rodančios kompetencijos, apimančios žinias, supratimą, gebėjimus ir nuostatas.

9.5. Ugdymasis – dvasinių, intelektinių, fizinių asmens galių auginimasis bendraujant ir mokantis.

9.6. Individualios pažangos fiksavimas tai – ideografiniu būdu fiksuojamas vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

9.7. Įsivertinimas (refleksija) – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.

9.8. Mokinio individualios pažangos vertinimas – tai dabartinių mokinio pasiekimų palyginimas su ankstesniaisiais ir daromos pažangos stebėjimas bei vertinimas. Pažanga padaryta, jei, pasikeitus ugdymo turiniui, įvertinimas lieka tas pats arba yra aukštesnis. Pamokoje – kai pasiektas pamokos uždavinys.

9.9. Mokinio darbų aplankas – kaupiami mokinių darbai raštu.

II. SKYRIUS MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR FIKSAVIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI

10. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tikslai:

10.1. puoselėti kiekvieno mokinio prigimtines dvasines, intelektines, fizines galias, padėti atsiskleisti jo individualybei ir siekti aukštesnės kiekvieno mokinio individualios pažangos;

10.2. padėti mokytojui efektyviau planuoti ugdymo turinį pagal mokinių individualius poreikius ir individualios pažangos planus;

10.3. stiprinti tėvų (globėjų) ir mokyklos bendradarbiavimą, siekiant užtikrinti mokiniams palankiausias ugdymo(si) sąlygas.

11. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo uždaviniai:

11.1. padėti mokiniui pažinti save, stebėti, apmąstyti ir valdyti savo mokymąsi, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus, skatinti jo asmeninę ūgtį, savivaldų mokymąsi;

11.2. laiku nustatyti išskylančius ugdymosi sunkumus ir numatyti būdus jiems šalinti;

11.3. suteikti mokiniams reikalingą pagalbą, diferencijuoti ir individualizuoti mokymą(si), parinkti ugdymo turinį ir metodus, padedančius mokiniui pasiekti pažangą;

11.4. sudaryti sąlygas mokytojams analizuoti kiekvieno mokinio individualią pažangą pamokose, plėtojant bendrąsias kompetencijas ir fiksuojant individualią mokinio ūgtį 1–4 kl.;

11.5. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymąsi, individualią pažangą.

III. MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR FIKSAVIMO NUOSTATOS, PRINCIPAI

12. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo nuostatos:

12.1. nuosekli ugdomųjų veiklų ir ugdymo(si) proceso dalyvių sąveika (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokinio ir jo tėvų (globėjų), šeimos ir mokyklos, švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų, klasėje dėstančių mokytojų, mokinio ir mokymo(si) aplinkų, ir kt.);

12.2. mokinys ir jo tėvai (globėjai) laiku gauna grįžtamąją informaciją apie individualius pasiekimus ir pažangą;

12.3. mokiniai ugdymo procese mokomi įsivertinti bei reflektuoti savo mokymąsi, fiksuoti ir analizuoti savo individualią pažangą, skatinamas savivaldis mokymasis;

12.4. skatinimas kiekvieno mokinio individualios pažangos įsivertinimas pamokoje, užbaigus temą, skyrių, kartą per pusmetį ir pagal poreikį;

12.5. individualios pagalbos mokiniui priežiūros vykdymas (atsakingas mokyklos vadovas ar vadovo paskirtas asmuo);

12.6. mokinių individualios pažangos ir akademinų rezultatų pagal mokomuosius dalykus analizavimas ir sisteminimas (atsakingi klasių, dalykų mokytojai, mokymo dalies administratorius);

12.7. mokinių pažangos ir pasiekimų aptarimas pagal klasių koncentrus/mokomuosius dalykus bent kartą per pusmetį;

12.8. Metodinės grupės ar Pedagogų tarybos susitarimai dėl individualios pagalbos mokiniui ir atskirų mokinių pažangos matavimo pamokose būdų, fiksavimo, pagalbos, patirties sklaidos organizavimo.

13. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo principai:

13.1. ugdymo visybiškumas – mokinio psichinių, dvasinių, fizinių galių plėtotė;

13.2. humaniškumas (pozityvumas, konstruktyvumas) – pripažįstamas kiekvieno mokinio individualumas, asmens vertingumas, tikima geriausiais mokinio pradais, jo galiomis įveikti sunkumus;

13.3. objektyvumas – pažangos fiksavimas atspindi realų mokinių žinių lygį, gebėjimą jas suvokti ir taikyti praktikoje, siekiant padėti mokiniams suvokti pažangą ir rezultatus;

13.4. tikslingumas – stebėjimu, fiksavimu siekiama padėti mokiniui suvokti savo mokymosi rezultatų lygį bei mokymosi spragas, ugdyti atsakomybės jausmą, žadinti pasitikėjimą savo jėgomis, skatinti norą mokytis;

13.5. įvairiapusiškumas – taikomi įvairūs mokinio pažangą skatinantys metodai ir būdai;

13.6. sistemingumas – mokiniai skatinami mokytis sistemingai, didėja jų atsakomybės jausmas, matoma, kaip mokinys mokėsi pusmečio ar mokslo metų eigoje; tėvai (globėjai) nuolat informuojami apie vaikų mokymąsi bei jų rezultatus;

13.7. informatyvumas – taikomi šiuolaikiniai mokinio individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo informacijos tvarkymo ir pateikimo būdai: mokinio darbų aplankas, aprašai, mokinio dienoraščiai, sąsiuviniai ir pan.

13.8. visavertis mokyklos bendruomenės narių bendradarbiavimas – ugdymo(si) tikslai formuluojami ir įgyvendinami, bendradarbiaujant mokytojams, švietimo pagalbą teikiantiems specialistams, mokiniams, tėvams (globėjams);

13.9. ugdymo turinio ir konteksto dinamiškumas – nuolatinis kūrybiškas atsinaujinimas, atvirumas inovacijoms.

IV. MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMAS IR FIKSAVIMAS

14. Mokinių individualios pažangos stebėjimas ir fiksavimas vyksta mokytojo pasirinkta forma ar naudojant aprašo priede pateiktomis formomis.

15. Mokinio individualios pažangos stebėjimas pradedamas aptarus/sudarius individualius mokinio pažangos planus (mokslo metų pradžioje, po pusmečio, pagal poreikį koreguojama), kurie apima asmeninius tikslus – ugdymo dalykus ir mokinių socialines kompetencijas.

16. Individualią pažangą planuoja ir fiksuoja visi mokyklos mokytojai ir mokiniai pagal šio aprašo prieduose pateiktas arba pagal mokytojo pasirinktas formas, schemas ir pan.

17. Ugdymo(si) tikslams ir rezultatams pasiekti metodikas, būdus, formas, renkasi mokykla ir/ar kiekvienas mokytojas pagal klasės kontekstą, individualius mokinio gebėjimus.

18. Mokytojai nuolat stebi mokinio individualią pažangą, pateikia mokiniui stebėjimo ir fiksavimo formas, jas aptaria kartu su mokiniu, jo tėvais (globėjais), pagal poreikį su mokyklos švietimo pagalbos specialistais, administracija, kt. institucijomis (pvz. PPT).

19. Atsižvelgiant į mokinio gebėjimus, galimybes, individualios pažangos stebėjimo formas gali pildyti pats mokinys ar kartu su mokytoju, tėvais (globėjais).

20. Mokiniai individualią pažangą „matuoja“ sužinoję mokymosi rezultatus, atlikę kontrolinius, atsiskaitomuosius, ar kt. darbus, pasibaigus pusmečiui, mokslo metams, peržiūrėję savo individualius pažangos planus, lygindami dabartinius įvertinimus su ankstesniais. Pažanga laikoma padaryta, jei įvertinimas lieka tas pats ar yra aukštesnis, taip pat atsižvelgiant į pamokos uždavinio įgyvendinimo rezultatą pagal numatytus kriterijus. Mokinys pažangą padarė, jei įvykdė pamokos uždavinį.

21. Pagal mokymosi rezultatus mokinys kartu su mokytoju, pagal poreikį ir su mokinio tėvais (globėjais) aptaria, kokios individualios mokymosi pagalbos reikia, kaip organizuos spragų šalinimą (mokymosi pagalbos mokiniui teikimas pamokose, konsultacijų metu, namuose su tėvais (globėjais) ir pan.).

22. Klasių, dalykų mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, klasės ar grupės pasiekimus bei padarytą pažangą, analizuoja ir, jei reikia, koreguoja ugdymo(si) procesą.

23. Pusmečių pabaigoje mokytojai matuoja mokinių individualią pažangą lygindami: 1-ojo pusmečio pasiekimus su ankstesnių mokslo metų metiniu įvertinimu; 2-ojo pusmečio pasiekimus su 1-ojo pusmečio pasiekimais, ir aptaria su mokyklos vadovu. Pirmoje klasėje 1-ojo pusmečio mokinių pasiekimai analizuojami aptariant rugsėjo mėnesį išsikeltus mokymosi uždavinius/individualius planus. Antroje klasėje anglų kalbos dalyko žinios lyginamos 2-ojo pusmečio pasiekimus lyginant su 1-ojo pusmečio.

24. Informaciją apie pasiekimus, kūrybinius darbus mokytojai kaupia aplankuose, sąsiuvinuose, kita pasirinkta efektyvia mokinių pažangos fiksavimo forma, kurioje matosi mokinio pažanga nuo 1-4 kl.

25. Mokinys analizuoja pažangą ir su mokytoju, tėvais (globėjais) planuoja tolesnį mokymąsi.

26. Mokytojai bendradarbiauja su mokyklos švietimo pagalbos specialistais, administracija.

27. Klasių mokytojai kaupia ir kartu su mokiniais, jų tėvais (globėjais) analizuoja mokinių individualią pažangą, rezultatus. Rekomenduojama mokinių pažangą, pasiekimus aptarti kas mėnesį, privaloma – kartą per pusmetį. Mokytojas, mokinys, mokinio tėvai (globėjai) lygina dabartinius pasiekimus su ankstesniais, su suplanuotais, įtraukia mokinius į sprendimų priėmimą, daro išvadas, planuoja žingsnius siekiant pažangos, pagal poreikį, tariausi su dalykų mokytojais dėl švietimo pagalbos būdų, stebi pokyčius.

28. Reikalui esant organizuojamas mokinių pasiekimų aptarimas su visais klasėje dėstančiais mokytojais (atsakingas klasės mokytojas).

29. Klasės mokinių apibendrinto vertinimo pasiekimų pažanga fiksuojama pusmečių, metų rezultatų suvestinėse (lyginama su ankstesnių metų, pusmečio rezultatais).

30. Jei pažangos nėra arba ji neatitinka mokinių galimybių, poreikių, klasių mokytojų iniciatyva administracijos ar VGK pasitarimuose svarstomos švietimo pagalbos poreikis, ugdymo plano koregavimo galimybės.

31. Klasių mokytojai, dalykų mokytojai, arba klasių ir dalykų mokytojai kartu, mokslo metų pradžioje (rugsėjo mėn.) organizuoja klasės valandėles/pokalbius su mokiniu, jo tėvais (globėjais) dėl individualios pažangos planavimo, asmeninių tikslų (formalus, neformalus ugdymas, socialinės kompetencijos ir pan.) iškėlimo. Pagal situaciją, atsižvelgiant į mokinių brandą, 3-4 klasių mokiniai individualią pažangą planuoja savarankiškai ir/ar kartu su mokytoju, tarpusavyje aptaria, supažindina tėvus (globėjus), kartu peržiūri, koreguoja po pirmojo pusmečio.

32. Klasių ir dalykų mokytojai kontroliuoja individualios pažangos fiksavimo lapo pildymą, organizuoja individualios pažangos rezultatų aptarimą.

33. Mokinio pažangą patvirtinantys dokumentai, kita informacija kaupiama mokinių aplankuose ar kt., mokytojo pasirinkta forma (diagramos, sąsiuviniai ir pan.).

34. Klasių vadovai su sukaupta informacija supažindina mokinių tėvus (globėjus), iškilus problemai informaciją pateikia mokyklos VGK ir/ar mokyklos administracijai.

V. INFORMAVIMAS APIE INDIVIDUALIUS MOKINIŲ PASIEKIMUS IR PAŽANGĄ

35. Tėvų (globėjų) informavimas apie individualią mokinių pažangą vykdomas:

35.1. elektroniniame dienyne;

35.2. individualių pokalbių su tėvais (globėjais) metu;

35.3. susirinkimo VGK ar su administracija metu;

35.4. kitu dalykų mokytojų, klasių mokytojų ir tėvų (globėjų) susitartu būdu.

36. Klasių, dalykų mokytojai informuoja mokinių tėvus (globėjus), pagal poreikį mokyklos administraciją, VGK, apie mokinių pasiekimus, pažangą, taikytas priemones (klasių, dalykų mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, VGK, mokyklos administracija); aptaria su mokiniu.

37. Kartą per pusmetį apie mokinių pasiekimų pokyčius, individualią pažangą klasių vadovai aptaria su mokyklos vadovu ar jo paskirtu asmeniu, taip pat apibendrintą informaciją mokyklos mokymo dalies administratorius teikia mokytojų tarybos posėdžiuose.

38. Išanalizavus rezultatus, daromos išvados, priimami susitarimai, sprendimai dėl ugdymo turinio planavimo, ugdymo(si), vertinimo metodų ir strategijų keitimo/koregavimo, mokymo(si) medžiagos ir kt., aktualių mokinio individualiai pažangai, aspektų.

39. Ugdymo(si) procese svarbus formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Mokinių individualios pažangos stebėjimo aprašas yra viena iš mokinių skatinimo mokytis ir mokėjimo mokytis kompetencijos tobulinimo priemonių. Mokinys mokosi išskirti savo veiklos stiprybes ir silpnybes, tobulintinas sritis ir spragas, su mokytojo pagalba mokosi savarankiško darbo įgūdžių ir prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.

41. Mokinių individualios pažangos stebėjimo duomenys naudojami mokyklos veiklos kokybei įsivertinti, tobulinti, mokinių individualiems poreikiams tenkinti, palankiai ugdymosi aplinkai kurti.

42. Individualią pažangą planuoja ir fiksuoja visi mokyklos mokiniai kartu su klasių, dalykų mokytojais, tėvais (globėjais).

43. Vadovaujantis Aprašu rengiami ugdymo turinį ir jo įgyvendinimą reglamentuojantys mokyklos lokaliniai teisės aktai, planuojama klasės ir dalykų mokytojų, švietimo pagalbos specialistų veikla.

44. Mokinių individualios pažangos stebėjimo aprašas yra privalomas klasių, dalykų mokytojams, švietimo pagalbos specialistams, mokiniams, jų tėvams (globėjams), administracijai.

45. Aprašas koreguojamas, keičiamas Pedagogų tarybos sprendimu.
